

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33302
Nom	Percepció i atenció
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau de Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau de Psicologia	5 - Psicologia	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
ROSA MARTINEZ, EVA MARIA	300 - Psicologia Bàsica

RESUM

L'assignatura “Percepció i Atenció” és una assignatura obligatòria que s'imparteix en el primer quadrimestre del primer curs del grau de Psicologia. Aquesta assignatura suposa la primera aproximació de l'alumne a l'estudi dels mecanismes i processos cognitius utilitzats per la persona en la seva adaptació al mitjà. Així mateix, l'assignatura introdueix a l'alumne en l'aplicació de la metodologia científica i la pràctica de tècniques utilitzades en l'estudi dels processos psicològics bàsics. Aquesta formació es continua amb matèries estretament relacionades amb aquesta, com a “Psicologia de l'Aprenentatge”, “Psicologia de la Memòria”, “Psicologia de la Motivació i Emoció”, “Psicologia del Pensament” i “Psicologia del Llenguatge”.

“Percepció i Atenció” presenta els processos sensorials i perceptius, mitjançant els quals obtenim la informació sobre l'entorn, així com les funcions atencionals, mitjançant les quals seleccionem informació, es controla el processament i es manté l'activitat del sistema. El coneixement d'aquests processos bàsics és fonamental per a la comprensió d'altres processos psicològics rellevants en l'àmbit clínic, social i altres àrees aplicades de la Psicologia.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1319 - Grau de Psicologia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Saber analitzar necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos
- Ser capaç d'establir les metes de l'actuació psicològica bàsica en diferents contextos, proposant i negociant les metes amb els destinataris i afectats
- Ser capaç de descriure i mesurar variables (personalitat, intel·ligència i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i conductuals.
- Ser capaç d'identificar diferències, problemes i necessitats
- Ser capaç d'identificar problemes i necessitats grupals i intergrupals
- Conèixer les obligacions deontològiques de la psicologia i ajustar-s'hi
- Promoure i incidir en la salut, qualitat de vida i benestar dels individus, grups, comunitats i organitzacions.
- Conèixer les funcions, característiques i limitacions dels diferents models teòrics de la psicologia de l'aprenentatge i de la percepció i l'atenció.
- Conèixer les lleis bàsiques dels processos d'aprenentatge, de percepció i d'atenció.
- Conèixer diferents dissenys d'investigació, els procediments de formulació i contrastació d'hipòtesis i la interpretació dels resultats.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Identificar els diferents òrgans i descriure la fisiologia dels òrgans de la visió i el procés de percepció visual.

Identificar els diferents òrgans i descriure la fisiologia dels òrgans de l'audició i el procés de percepció auditiva.

Descriure el procés atencional i les variables que el modulen.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció al processament humà d'informació

1. Conceptes bàsics.
2. Qüestions metodològiques generals.

Aquest bloc pretén introduir a l'alumne a les ciències cognitives i específicament als processos perceptius i atencionals. S'expliquen els conceptes i la terminologia bàsica per a la comprensió del processament humà d'informació.

2. Percepció

Processos perceptius

1. Els sistemes perceptius. Generalitats i diferències.
2. Enfocaments teòrics i models.
3. Metodologia d'estudi.

Percepció visual

1. L'estímul visual.
2. Processament neuronal en la visió.
3. Percepció visual de l'objecte.
4. Percepció del color.
5. Percepció de la profunditat i la grandària.
6. Percepció visual del moviment.
7. Percepció visual i acció.

Percepció auditiva

1. L'estímul auditiu.
2. Processament neuronal en l'audició.
3. Aspectes auditius bàsics.
4. Anàlisi de l'escena auditiva.
5. Percepció de la parla

Aquest bloc presenta els principis generals de la percepció, des de la recepció de l'estímul fins a l'elaboració de la resposta perceptiva. A partir d'aquests principis, s'introdueix a l'alumne a l'estudi de les dues modalitats perceptives més rellevants en l'ésser humà: la visual i l'auditiva.

3. Atenció

Introducció a l'estudi de l'atenció

1. Varietats atencionals.
2. Xarxes atencionals.
3. Enfocaments teòrics i models.
4. Tècniques i metodologia d'estudi.

Estudi experimental de les funcions atencionals

1. Orientació espacial de l'atenció.
2. L'atenció com a mecanisme de control executiu.
3. Alerta, vigilància i atenció sostinguda.

Aspectes aplicats de l'estudi de l'atenció

1. Limitacions de l'atenció i disseny d'entorns i tasques.
2. Canvis de l'atenció al llarg de la vida.
3. Disfuncions i alteracions de l'atenció.

El tercer bloc introdueix a l'alumne en l'estudi de l'atenció humana, des de la perspectiva estructural i funcional. L'atenció s'explica com un mecanisme de caràcter instrumental que pot controlar altres processos cognitius. A partir d'aquesta concepció, s'introdueixen aspectes aplicats de l'atenció en el funcionament cognitiu normal i patològic.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	1,00	0
Elaboració de treballs en grup	7,00	0
Elaboració de treballs individuals	13,00	0
Estudi i treball autònom	25,00	0
Lectures de material complementari	8,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	7,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	8,00	0
Resolució de casos pràctics	8,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	3,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia activa i participativa, integrant diferents metodologies instruccionals de cara a potenciar l'aprenentatge significatiu dels coneixements implicats i el desenvolupament de les competències de la matèria.

Les tècniques instruccionals bàsiques són (1) Exposicions i presentacions dels continguts de la matèria, (2) Realització d'activitats de caràcter pràctic (demostracions, experiments, obtenció de dades, anàlisi de resultats, estudis de casos i anàlisi de textos), (3) Tutories individuals i/o grupals programades, (4) Preparació de treballs de forma autònoma, elaboració i presentació d'informes, (5) Avaluació formativa i sumativa.

AVALUACIÓ

SISTEMES D'AVVALUACIÓ

SE1- Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant una prova individual final (examen). Com a norma general, en les convocatòries oficials determinades per la Facultat aquesta prova serà de tipus objectiu (test amb múltiples alternatives de resposta). No obstant això i, a criteri de la Unitat Docent, la prova podrà adoptar una altra forma -com puga ser preguntes de desenvolupament- en situacions extraordinàries com ara les recollides a l'article 9 del Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster (ACGUV 108/2017) (<http://links.uv.es/36lQH6>). En tots els casos, aquesta prova plantejarà preguntes sobre una selecció dels continguts i competències indicats prèviament en aquesta guia docent.

SE2- Presentació oral o escrita d'informes, treballs individuals o en grup, anàlisi de casos, resolució de problemes i maneig de proves diagnòstiques (avaluació contínua o de progrés).

PONDERACIÓ I REQUISITS MÍNIMS

SE1- L'avaluació dels continguts teòrics i pràctics mitjançant l'examen equivaldrà al 70% de la qualificació final, havent d'obtenir un mínim de 3,5 sobre 7 per poder optar a l'aprobat.

SE2. L'avaluació contínua o de progrés equivaldrà al 30% de la qualificació final. En la primera convocatòria no hi haurà requisit de puntuació mínima en aquest apartat. La nota de l'avaluació de progrés de caràcter continu se sumarà a la nota obtinguda en l'examen, sempre que s'haja obtingut 3,5 o més punts en l'examen. Aquestes activitats no són recuperables atés que, majoritàriament, es realitzen i corregeixen en classe, on es repliquen experiments, es fan demostracions i les activitats es duen a terme de manera cooperativa i grupal.

- El/la professor/a especificarà els treballs presencials i/o no presencials que hauran de lliurar els estudiants al llarg del curs. Poden incloure supòsits pràctics, informes, exposicions orals, tutories, etc., de caràcter individual i/o grupal.

- El calendari de lliurament o exposició d'aquests treballs estarà determinat per el/la professor/a.

-Aquestes activitats d'avaluació contínua de l'assignatura no seran recuperables com a tals a la primera convocatòria (30% de la qualificació final), no obstant això, tal com s'especifica a continuació, en cas de no arribar al 15% del seu valor, es podrà realitzar en segona convocatòria un examen final amb valor del 100% de la nota final.

Per a aprovar el curs serà requisit obtenir almenys 5 punts a partir de la suma de SE1 i SE2.

Segona convocatòria:

a) Estudiants que van obtenir 1,5 punts o més en les activitats d'avaluació de progrés de caràcter continu en la primera convocatòria i van suspendre el curs o no es van presentar a l'examen en la primera convocatòria: en aquest cas, l'estudiant haurà de realitzar un examen en la segona convocatòria en el qual podrà obtenir de 0 a 7 punts per a la seua qualificació final en l'assignatura. És requisit per a aprovar l'assignatura obtenir una puntuació igual o superior a 3,5 en l'examen i una qualificació final igual o superior a 5 (una vegada sumades la nota de l'examen i la nota de les activitats de progrés).

b) Estudiants que van obtenir menys de 1,5 punts en les activitats d'avaluació contínua en la primera convocatòria i van suspendre el curs o no es van presentar a l'examen en la primera convocatòria: en aquest cas l'estudiant haurà de realitzar un examen en la segona convocatòria en el qual podrà obtenir de 0 a 10 punts per a la seua qualificació final en l'assignatura. És requisit per a aprovar l'assignatura que obtinga 5 o més punts en l'examen.

Per tant, en la segona convocatòria, la qualificació obtinguda en les activitats d'avaluació de progrés de caràcter continu realitzades durant el curs només es mantindrà en aquells casos en què s'obtinguera una puntuació de 1,5 o més en aquestes, valent l'examen en aquests casos un 70% de la nota final; mentre que en aquells casos en els quals la puntuació obtinguda en tals activitats siga inferior a 1,5, l'examen valdrà el 100% de la nota final.

ADVERTIMENT

La còpia o el plagi manifest de qualsevol tasca que forme part de l'avaluació comporta la impossibilitat de superar l'assignatura, i pot suposar el sotmetiment immediat als procediments disciplinaris oportuns. Cal tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'estudiant universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure de l'estudiant abstenir-se d'utilitzar, o de cooperar en la utilització, de procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

En horari de tutoria, el professor o professora pot requerir entrevistes individuals o en grup amb la finalitat de verificar el grau de participació i d'assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. El fet de no acceptar aquesta verificació comporta no superar la tasca o activitat en qüestió.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020):
<https://www.uv.es/sgeneral/Protocolos/C83.pdf>

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a Títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017)

http://www.uv.es/ graus / normatives / 2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

D'acord amb aquesta, es concreta en escala numèrica de 0 a 10, amb expressió d'un decimal, a la qual s'afegeix qualificació qualitativa segons s'indica a continuació:

- De 0 a 4,9: suspens.
- De 5 a 6,9: aprovat.
- De 7 a 8,9: notable.
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor.

Només se sumaran els diferents apartats contemplats en l'avaluació quan se superen els requisits mínims establerts per a cada un d'ells, cas que aquests hagen estat establerts.

En l'acta de l'assignatura s'ha de fer constar la qualificació final d'acord amb les regles següents:

- La suma de la qualificació de l'examen i l'avaluació de progrés si s'han superat els requisits mínims (una puntuació igual o superior a 3,5 en l'examen).
- Únicament la qualificació obtinguda en l'examen, quan aquesta siga inferior a 3,5 (en aquest cas constarà SUSPENS i la nota numèrica obtinguda sobre la base de 10).
- No presentat, si no s'ha presentat a l'examen.
- En el cas de la segona convocatòria, la suma de la nota de l'examen i l'avaluació de progrés, si s'han superat els requisits mínims (una puntuació igual o superior a 3,5 en l'examen i una puntuació igual o superior a 1,5 en l'avaluació de progrés; o bé només la puntuació obtinguda en l'examen, calculada sobre 10, si la puntuació obtinguda en l'avaluació de progrés va ser inferior a 1,5).

En cas d'empat en la qualificació final amb opció a matrícula d'honor, es realitzarà una prova a determinar pel professorat sobre els continguts impartits en l'assignatura.

La impugnació de la qualificació obtinguda queda sotmesa al que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a Títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017)

http://www.uv.es/ graus / normatives / 2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Castillo, M.D. (2009). La Atención. Madrid: Pirámide.
- Fuentes-Melero, L. y García-Sevilla J. (2010). Manual de Psicología de la Atención. Una perspectiva neurocientífica. Madrid: Síntesis.
- Goldstein E.B. y Brockmole, J. (2017). Sensation and Perception. Cengage Learning. 10th edition.
- Goldstein E.B. (2011). Sensación y Percepción. Mexico: CENGAGE Learning (8ª edición).
- Pousada, M y de la Fuente, J. (2009). L'atenció. Barcelona: Editorial UOC (1ª Edició).
- Styles E.A. (2006). The Psychology of Attention. New York, NY (US): Psychology Press. 2nd edition.
- Styles, E.A. (2010). Psicología de la Atención. Editorial Universitaria Ramón Areces (1ª Edición).

Complementàries

- -Coren, S., Ward L. y Ens J. (2001). Sensación y Percepción. Ciudad de México: McGrawHill.
- Johnson, A. y Proctor, R. W. (2015). Atención. Teoría y práctica. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces (traducción adaptada y actualizada del original en inglés, publicado en 2004).
- Munar, E., Rosselló, J., Maiche, A., Travieso, D. y Nadal, M. (2011). Modelos teóricos y neurociencia cognitiva de la percepción. En Tirapu, J., Rios, M. y Maestú, F. (Eds.) Manual de Neuropsicología (pp. 59-95). Barcelona: Viguera Editores (2ª ed.).
- Sánchez-Cabaco A. y Arana J. Mª (1997). Manual de prácticas de percepción y atención. Salamanca: Amarú Ediciones.
- Tudela, P. (2015). Percepción y Atención. Madrid: CEF.
- Rueda, C. (2021). Educar la atención con cerebro. Alianza Editorial.
- Bajo, T., Fuentes, L., Lupiáñez, J. y Rueda, C. (2016). Mente y cerebro. Alianza Editorial